

Legnagyobb kincsünk, a víz



Ismeretterjesztő a jó csapadékvíz-gazdálkodási gyakorlatokról

Települési környezetvédelmi infrastruktúra- fejlesztések

*a helyi vízkár veszélyeztetettség csökkentése és a környezeti
káresemények megelőzése érdekében.*

Mogyorósbánya csapadékvíz- elvezetésének fejlesztése

SZÉCHENYI 2020



MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap



BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Petőfi – Arany – Jókai utca mentén

a csapadékvíz elvezetés korszerűsítése

Projekt azonosító száma:

TOP-2.1.3-16-KO1-2021-00031

Mogyorósbánya Község Önkormányzata a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében 199 000 000 Ft Európai Unió támogatás segítségével **megoldja a település csapadékvíz-elvezetését!**

A projekt az egész településre kiterjedő vízrendezési fejlesztés következő eleme, amelynek megvalósítását követően Mogyorósbánya belterülete, az itt található magán- és köztulajdon hosszú távon védetté válik az eddig szinte minden évben előforduló vízkárok ellen, valamint képes válik elvezetni a befogadóba az egyszerre lehulló nagy mennyiségű csapadékot is. Az eddigi fejlesztések által nem érintett területeken, a Petőfi utca, a Jókai utca, Arany János utca mentén valósul meg a csapadékvíz elvezető rendszerek kiépítése. Földrajzi elhelyezkedése révén, Mogyorósbányát rendszeresen sújtó – rendkívüli időjárási helyzetek idején kialakuló havária helyzetek számának jelentős csökkenése, az okozott károk minimalizálása várható.

A településen **megvalósul a csapadékvizek rendezett és kártétel nélküli elvezetése**, a belterületeken áthúzódó vízfolyások és belvízcsatornák, belvíz elvezető rendszerek rendezése.





© RainwaterTanksDirect

Jelen 4. ütem keretében, az eddigi fejlesztések által nem érintett területeken valósul meg a megfelelő **csapadékvíz elvezető rendszerek kiépítése, a meglévők korszerűsítése**, a településen lehullott és a környező dombokról lefolyó csapadék rendezett elvezetése a befogadóba. A projekt keretében sor kerül a Petőfi utca, valamint a Jókai utca – Arany János utca belterületi részén a csapadékvíz **elvezető rendszer fejlesztésére**. A tervezett beruházás tehát egy komplex, az egész településre kiterjedő, átgondolt vízrendezési fejlesztés következő eleme, amelynek megvalósítását követően Mogyorósbánya belterülete, az itt található magán- és köztulajdon hosszú távon védetté válik az eddig szinte minden évben előforduló vízkárok, haváriák ellenében. A tervezett beavatkozások összefoglaló ismertetése: Petőfi u. baloldali rész: 331,6 m burkolt árok felújítása, korszerűsítése; Petőfi u. jobb oldal: 381,67 m burkolt árok felújítása, korszerűsítése, a jelenleg 140,0 m földárok burkolása; Jókai u.: a 413,4 m burkolt árok felújítása, korszerűsítése, a jelenleg 147,0 m földárok burkolása.

A projekt átfogó, hosszú távú célkitűzése, hogy a település csapadékvíz lefolyás és az ez által kialakuló eróziós folyamatok által veszélyeztetett utcáiban, az esővíz rendezett elvezetésének megvalósításával biztosítsa a belterületen található értékek megóvását, illetve javítsa az ott élő lakosság életminőségét. A projekt konkrét célja, hogy **1127 méter** hosszan egy korszerű **csapadékvíz elvezetési rendszer** kerüljön kialakításra az érintett utcákban, amely vízkárok kialakulása nélkül képes legyen elvezetni a befogadóba az egyszerre lehulló nagy mennyiségű csapadékot is.



Miért fontos vizeink védelme?

Jelenleg Földünk teljes vízkészlete 1,4 milliárd km³. Noha a Föld felszínének közel háromnegyedet részét víz borítja, ennek a hatalmas **vízmennyiségnek csak egy része használható fel az emberiség számára**. Mert hogy a teljes vízkészlet 97 %-át a tengerek, óceánok teszik ki. Jórészt tehát emberi fogyasztásra alkalmatlan.

A teljes vízkészletből mindössze 0,003 % bolygónk becsült édesvízkészlete. Könnyebben érzékelhető e csekély mennyiség, ha elképzeljük, **ezer vízcseppből csupán 3 cseppnyi víz édesvíz**. Mi több, ennek is a kétharmad része fagyott állapotban van jelen^{1;2}.

Az eltűnő vízbázisok és a népességszám növekedése miatt bekövetkező **vízhiány sajnos már az emberiség jelentős részét érinti**. Félelmetes belegondolni, hogy 2025-re (a WHO előrejelzése alapján) az emberek mintegy fele vízhiányos területeken fog élni³.

VÍZKÉSZLETÜNK **3 %-A**
ÉDESVÍZ, ÉS ENNEK
KÉTHARMADA
FAGYOTT ÁLLAPOTBAN VAN

A vízhiány egyik oka a mindenki számára érzékelhető klímaváltozás. A **klímaváltozás hatásai Magyarországon** is éppúgy észlelhetők, mint a világ többi részén, sőt, hazánk sajnos a legmagasabb sérülékenységi területbe tartozik^{4;5}.

¹ Szalkay Csilla: *Édesvízért folyó konfliktusok a világban és kialakulásuk lehetőségei Magyarországon*, 2004

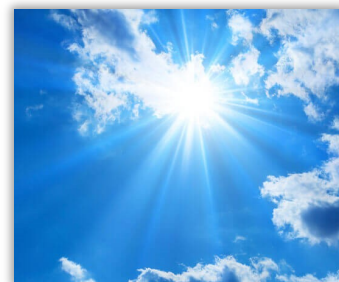
² Forrás Vízőrző Civil Hálózat honlapja: *A föld vízkészlete*, 2019

³ Tóth Judit: *Klíma-apokalipszis: 2025-re a Föld lakóinak 2/3-a vízhiánnyal küzd majd*, 2016.12.11

⁴ The United Nations World Water Development Report, 2014

⁵ Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata (Kötháló): *A klímaváltozás hatásai, következményei, és az alkalmazkodás lehetőségei*, 2011

Mindnyájan ismerjük a sokat hangoztatott hatásokat, mint a jégsapkák olvadása, vagy a tengerszint emelkedése. Azonban a klímaváltozásnak számos olyan közvetett hatása is van, amit itthon, akár **saját kertünkben, közvetlen környezetünkben is tapasztalhatunk:**



Szélsőséges időjárási jelenségek (pl. viharok, árvizek, földrengések, hurrikánok, hőség hullámok, erdőégek, aszályok, stb.) gyarapodnak, **kiszámíthatatlanná válik az időjárás**

Az invazív növényfajok és kártevők egyre ellenállóbbak, és ezzel **kiszorítják a haszonnövényeinket**

Termésveszteség, termés kiesés, paraziták okozta károk, ezáltal **költségesebb a gazdálkodás**

Az emberek számára veszélyes **betegségek, járványok** gyarapodnak, az UV-sugárzás erősödik, pollenek gyakrabban váltanak ki allergiát, a frontérzékenység erősödik

Egyes fajokat **fokozottan védenünk kell**, például a méheket a beporzás miatt


©
Lya_Cattel
Getty Images

Mindazonáltal, **hazánk az édesvíz készlet szempontjából szerencsésnek számít** a világ sok más országához képest. Magyarország területe ugyanis nem tartozik a vízhiánnyal érintett térségek közé. Itthon egyelőre ismeretlen a korlátozott vízhozzáférés fogalma.

Éppen ezért sem feltétlenül érezzük égetően fontosnak a vizeink védelmét. Mégis az, hisz vizeink (az esővizet is beleértve) által összeköttetésben vagyunk Földünk összes területével. **Vizeink szennyezése, pazarló használata visszafordíthatatlan károkat okozhat, az ivóvíz csak részlegesen megújuló erőforrásunk.**

Mindannyiunknak egyéni felelőssége, hogy tudatosan kezeljük a vízfogyasztásunkat, és odafigyeljünk vizeink állapotára. Erre számos lehetőségünk van, akár a mindennapi rutin, a mezőgazdasági tevékenységek, vagy a fogyasztói döntéseink részeként is. Már akkor is sokat teszünk a **vízpazarlás elkerüléséért**, ha csak annyi vizet használunk mosáshoz, főzéshez, mosakodáshoz, amennyi feltétlenül szükséges, illetve, ha a háztartásokban keletkező szürkevizet újrahasznosítjuk.

Ezen túl, úgy tervezzük a mezőgazdasági munkálatokat, kertjeink gondozását, hogy az a **lehető legkevesebb fölösleges vizet használja** fel, például a csepegtető öntözés előnyben részesítése, az esőztető öntözés elkerülése, az esővíz gyűjtése, kút fúrása a vezetékes víz használata helyett, a gyakoribb talajlazítás, talajtakarás, vagy a növényeink elhelyezése (lejtőhelyzet kihasználása, bakok létrehozása) által.



A **tudatos vízfelhasználás** része a vizeink védelme, a víztakarékos életmód folytatása, mások ösztönzése a tudatosságra, vagy akár bizonyos termékek vásárlásának csökkentése is. Hisz, vannak olyan termékek, élelmiszerek, amelyek előállításához nagymennyiségű vízre van szükség. Például, egy olyan hétköznapi termék esetében, mint a teafilter. Egy csésze tea előállításához ugyanis 40 liter vízre van szükség. A legvízigényesebb termék listáját azonban a marhahús vezeti; egy kilójához nem kevesebb, mint 16 000 liter víz szükséges⁶.

⁶ Varga-Sebestyén Benjámín: „Az édesvíz lesz a XXI. század olaja? Hogyan befolyásolhatja a vízkérdés hazánk geopolitikai helyzetét?”, 2018

Miért fontos a lakosok számára a csapadékvíz-elvezetés fejlesztése?

Jövőbeli víz okozta károk elkerülhetők

A vizek helyben tartása fontos környezetünk tisztasága és védelme, a vízpazarlás elkerülése, és a hatékonyabb vízgazdálkodás érdekében. A beruházással elkerülhetők a jövőbeli víz okozta károk, és csökkenthető azok kialakulásának kockázata.



Tisztább és biztonságosabb környezet

Tisztább és biztonságosabb környezetet és szebb utcaképet ad. Ehhez azonban szükséges az is, hogy a városlakók a megépült, megújított csatornarendszert rendeltetés szerint használják, és gondozzák annak környezetét.

Hatékonyabb vízgazdálkodás

Ösztöni a helyi lakosokat a gondozott utcakép megtartására, a környezet tisztán tartására, és a vizek helyben tartásának fontosságára. Ezzel együtt, a hatékonyabb vízgazdálkodás módjaira is, mint a csapadékvíz gyűjtése és felhasználása a háztartásokban, kertekben, amely pénztárcakímélő és környezettudatos.

Hogyan járulhatunk hozzá a fejlesztéssel érintett helyi lakosként a hatékony vízgazdálkodáshoz?

Mindig **tartsuk tisztán** a víz-elvezető árkokat!

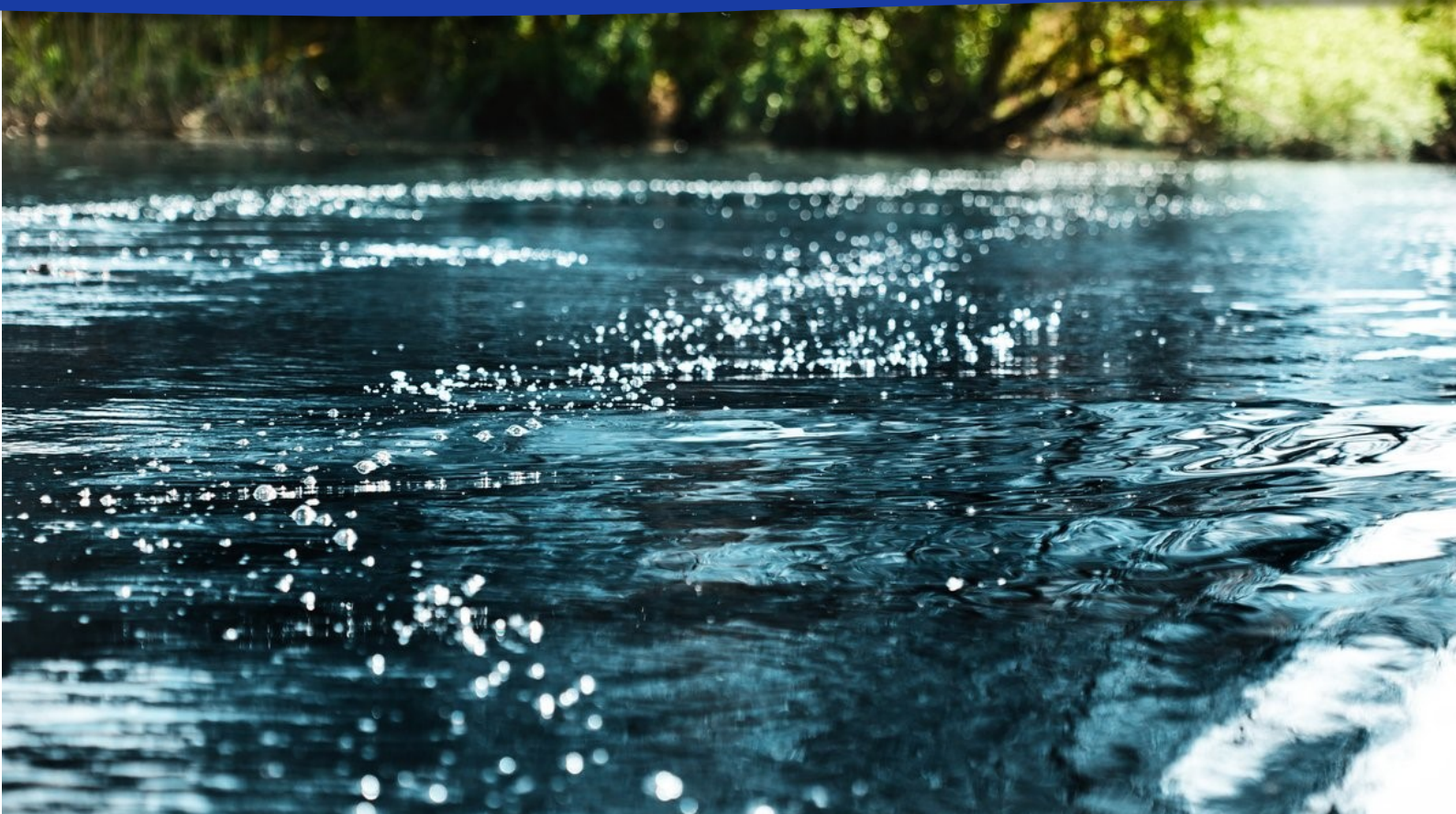
Ápoljuk az **utcaképet!**

Minél **kevesebb vizet igénylő gazdálkodás** folytassunk, például otthonunkban használjuk újra a háztartási vizet, összegyűjtött esővízzel öntözünk, vagy takarjuk a talajt a párologtatás csökkentése érdekében!

Ne öntsünk folyékony hulladékot, esetleg veszélyes hulladékot (permetlé, takarítószer stb.) az árokba, mert ez jelentős környezetszennyezést okozhat!

Ne gyomirtózzuk a csatornapartokat, rézsűket, mert a növényzet nélkül a csatorna könnyebben bemosódik, és a vízszállító képesség jelentősen csökkenhet!





A projekttel, illetve a tervezett szemléletformálási akcióval kapcsolatban kérdés esetén az alábbi elérhetőséghez fordulhatnak:

**MOGYORÓSBÁNYA KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATA**

<https://mogyorosbanya.hu/>

2535 Mogyorósbánya, Szőlősor u. 1.

Telefon: (+36 33) 507 855

SZÉCHENYI 



MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap



BEFEKTETÉS A JÖVŐBE